

Diyalog Çağrıları

Bundan 25 sene önce Hıristiyan - Müslüman diyalogunun sesi yalnızca Roma'dan duyulurdu. Cılız ve sessizce... Avrupa kilisesinin bu istikamette epey mesafe aldığını Kardinal Lehmann ile Kardinal Schönborn'un mesajlarından anlıyoruz. Kilisenin hâdiselere lakayd kalması zaten mümkün değildi. Gecikmeli de olsa tebrike şayan beyanatlar olduğuna inanıyoruz.

Diyaloğun mahiyeti, muhtevası, üslub ve çerçevesi iyi anlaşılamadığından elbette bazı zorluklarla karşılaşacağız. Tarafların mazi refleksleriyle birbirlerini suçlamaları da bunu gösteriyor. Diyalogun bir ihtiyaçtan ve hatta bir mecburiyetten doğduğuna inananlar; senin dinin, benim dinim itiş kakışından çoktan vazgeçmişlerdir. İşi yaptıran âmil "ihtiyaç" olmayınca beklenen neticeye de ulaşılmaz. Evvela diyalogun bir ihtiyaçtan doğduğuna inanmak gerekiyor.

Dinsiz batı felsefesinden doğan hastalıklarla cemiyetlerin ve hatta kıt'a ve coğrafyaların içine düştüğü maddî manevî krizleri görmezlikten gelmek vicdansızlık mânâsına gelir. İnsanlığın; yine sefih Batı medeniyetinden kaptığı öldürücü hastalıklardan çıkardığı feryat ve iniltileri duymamak için bu gezegeni terk etmek gerekir.

Musibetler, felâket ve tufanlar genellikle karşılıklı düşmanlıkları giderir. Türkiye-Yunanistan düşmanlığını zelzeleler gidermişti. Güneydoğu tufanının da birçok iç düşmanlıkları bertaraf edeceğine inananlar hiç de haksız değiller. Ahlâksızlık, zulüm, nifak ve çevre felâketlerinin ittifakla insanların üzerine hücum ettiği bir zamanda; Allah'a inananların, Ahiretin varlığını seslendirenlerin ve dinî inançlarla beşerin yaralarının tedavi edileceğini dâvâ edenlerin bir birliktelik kurmalarından daha normal ne olabilir ki? Hele bilhassa ele geçirdiği teknolojik gelişmelerle "yenilikçilik" adı altında maddî manevî her sistem ve varlığı tahribe yönelik "Deccaliyetin" şaha kalktığı şu günlerde Müslüman - Hıristiyan ittifaklarını kurmak inananların üzerine vacip olmaz mı?

Tsunami felâketinin maddî sebepleri üzerinde duranlar Hint ve Pasifik okyanuslarındaki nükleer denemelerin söz konusu depremi tetikleyebileceğini iddia ediyorlar. En üstün teknolojiyi, dünya servetini ve üstün savaş makinelerini gasp ettikten sonra dünya enerji kaynaklarına yönelen "Deccaliyet" çetesine karşı, değil yalnızca Müslüman Hıristiyan dünyası, belki dünya üzerinde rahat yaşamak isteyen tüm insanlığın ittifak etmesi gerekiyor. Aksi takdirde, dünyanın canına kastedenlerin çıkardıkları küresel nifaklarla paramparça olan insanlık ne kendisini, ne çocuklarını ve ne de üzerinde yaşamaya çalıştığı dünyasını müdaafa edemez.

Diyalog, yalnızca karşılıklı konuşma ve fikir alış verişini değildir. Münavebeli diyaloglar müşahhas projelere, birlikteliklere ve beraberce paylaşımlara bizi götürür. Müslümanlık bellidir, Hıristiyanlık bellidir. Bir Hıristiyan; Müslümanların da semavî hak dine mensub olduklarına, Kur'ân'ın da Tevrat ve İncil gibi kelâmullah olduğuna ve Hz. Muhammed'in (asm) de diğer peygamberler gibi peygamber olduğuna inanmazsa zaten diyaloga yanaşmaz. Buna inanmayan bir Hıristiyanın; Hindu, Budist ve Taoistle diyalogu daha mantıklı olur kanaatindeyiz. Aynı şekilde bir Müslüman da Hıristiyanları ehl-i

kitap olmayanlardan farklı, inançlı ve kendisine yardımcı bilmezse diyaloga kesinlikle yanaşmaması gerekir. Yani diyalog demek herkesin doğrularına sahip çıkarak mensup oldukları dinden istifade ile perişan insanlığın yardımına koşmaları için işbirliğine gitmeleri demektir. İnsan neslini tüketmek için nikâhsız beraberliği resmîleştirmeye çalışan, ana rahmindeki bebeğe yönelik cinayetleri normalleştiren ve bitki ve hayvan nesillerini bozmak için “fazla verim” safatasını kalkan yapan ahırzaman tahripçilerine karşı Müslüman – Hıristiyan diyalogu zarurî bir ihtiyaçtır. Tsunami felâketzedelerine yardımdaki ittifaka duyulan ihtiyaçtan daha elzemdir. Yirmi beş sene önce Risâle-i Nur’u okuyan Nur Talebelerinin bu ihtiyaca yaptıkları vurguların tezahürleri henüz şimdi görülüyor. Dünya ömrü için yirmi beş senelik gecikmeyi büyük görmeyebilirsiniz. Fakat tahrip tamirden çok kolay olduğundan bu süreyi tahripte kullananların epeyce mesafe aldıklarını da kabullenmek zorundayız. Üzerinde yaşadığımız gemide oluşan anormallikler de bu iddiamıza kuvvet veriyor.

Diyaloglar resmî merasimlerle, protokol çalışmalarıyla ve belli etkinliklerle sınırlandırılmamalıdır. Bir ihtiyaç ise diyalog, ihtiyaç duyulan yerde teşebbüs edilmelidir. Hatta ihtiyaca binaen fitrî şartlarda doğan diyalogların daha verimli ve meyvedar olduklarına hep şahit olmuşuzdur. Burada dikkat edilecek bir husus da diyalogdaki samimiyettir. Bazen diyalog karşıtlarını “Diyalogla görevli kişi” olarak da görebiliriz. Diyalogun önüne geçemeyen karşıtlar, diyalogun içine girerek bozmaya çalışacaklardır. Allah için, insanlığa yardım ve ahlâksızlığa mani olmak için diyaloga niyetlenenler, mutlaka diyalog karşıtlarını tanıyacaklardır. Zaman içinde vicdanlarda oluşan ölçüler samimi diyalog ehlini doğru yoldan ayırmayacak. Bizim kanaatimize göre diyalogun birinci şartı tarafların dinlerine samimi bir şekilde inanmasıdır.

Müslüman Hıristiyan diyalogunun çerçevesini bize göre Kur’ân ve Kur’ân-ı Kerîm’in pratiği olan sünnet çiziyor. Zaman, coğrafya ve kültürlerin diyalogun mânâsından ziyâde üslûbuna tesir ettiği bir vakıa... İslâm ülkelerindeki tarzın Hıristiyanlığın şevket-i dairesi durumundaki memleketlerden farklı olacağını elbette kabul ediyoruz.

Bir önceki yazımızda Müslümanlar arasında diyalogdan bahseldiği zaman, daha ziyâde “Müslüman – Hıristiyan diyalogu” anlaşılıyor. Kur’ân “Ey ehl-i kitap, sizin ile bizim aramızda müşterek olan bir çizgiye geliniz!” derken Ehl-i Kitap arasında ayırım yapmıyor. Yalnız Yahudiler; diğer dinlere bakışları, şariatları ve daha ziyade “millet” tarzını esas almaları itibariyle anladığımız manadaki diyaloga açık olmadıklarını kendileri belirtiyorlar. Zevahiri kurtarmak, resmî ve fotoğraftaki yerlerini almak üzere katıldıkları merasimlerde “birlikteliğe” götürecek bir diyalogun oluşmadığını da biliyoruz.

Diyalogun tarihçesini yazan pek çok araştırmacımız mevcut. Avrupa’da da bu hususta birkaç eser neşredildi. Kur’ân’ın ve Resûlullah’ın “Ehl-i Kitaba” tanıdığı ayrıcalıklar ve onlarla muamele tarzını o kitaplara havale ederek, zamanımızda mecbur olduğumuz “diyalog” çerçevesinde birkaç hususu arzedeceğiz. Mecburiyet tek taraflı değil. Dindar bir Hıristiyan ve Müslüman dünyamızı tehdit eden tehlikeleri, veba hastalığı gibi korkunç felâketleri doğuran “sefahet ve dinsizliği” nazara aldığında bu mecburiyeti ruhunda mutlaka duyacaktır.

Zamanımızı geçmiş zamanlardan ayıran farkları tesbit ettiğimiz takdirde, diyalogun daha sağlıklı ve netice verici olduğunu göreceğiz. Hadiseleri doğru okumanın, sağlıklı tahlillere gitmenin de şartıdır bu husus. Avrupa’nın son iki yüz yılındaki inkılapları, din felsefe kavgalarını ve çeşitli dinsizlik akımlarının başkaldırılarını incelediğimizde, neticede çok kuvvetli bir “semavî din düşmanlığının” doğduğunu görüyoruz. Bilhassa “Allah” inancını hayatın her sahnesinden söküp atmaya çalışan dinsiz felsefenin sebebiyet verdiği dünya savaşları başta Avrupa Amerika olmak üzere, dünyayı derin bir ruh çöküntüsüne ve ümitsizliğe çekmiştir. İlâhlaştırılan ilimlerin çaresizliğini gören Avrupa, tekrar dine yöneldi. Sosyalizme başlayıp komünizme zulme dönüşen hareketlere karşı, hür Avrupa’nın dinî değerlere sarılarak karşı koyduğunu, savaş sonrası Amerika Avrupa politikalarından anlıyoruz. “İnkâr-ı uluhiyyet”e karşı Müslümanlarla ittifak düşüncesi hem kilisede ve hem de siyaset âleminde bugünlerde ortaya çıktı. Birçok İslâm ülkesinin bağımsızlıklarına kavuşturulması bu “yakınlaşma” sonucu gerçekleşir. Dehşetli dinsizlik cereyanlarına karşı, Müslümanların birlik beraberliklerini isteyen Amerika ve Avrupa siyasetlerini Katolik kilisesi devamlı teşvik eder. II. Vatikan Konsilinin Müslümanları ehl-i necat ilân etmesinden önce Fener Patriğiyle görüşen Bediüzzaman Hazretleri kilise içindeki tevhid çizgisini Müslümanlara haber verdi. Bu tevhid çizgisinin Avrupa Kilisesi içinde kuvvet bularak devam ettiğini hepimiz biliyoruz. Hıristiyan dünyaca tanınmış bazı muvahhid alimlerin kilise tarafından aforoz edilmeyişleri, Hıristiyanlık mabeyninde “tevhidin” kabul gördüğüne elbette delildir.

Dinî hassasiyetlerle diyaloga karşı çıkanların Avrupa menşeli “dehşetli cereyanların” dünya üzerindeki tahriplerine bakmaları gerekiyor. Bu tahripkâr cereyana Müslümanların tek başlarına karşı koyamayacağına ahval-i âlem şahit. Aynı cereyanlardan zarar gören; nesillerini, ahlâklarını, zenginliklerini, medeniyet ve kültürlerini kaybeden Hıristiyanlarla ittifak etmek, zaten dinimizin bir tavsiyesi. Bu hususla alâkalı olarak “Ahirzamanda Müslümanları ve Hıristiyanları ilgilendiren hadis-i şeriflere” bakmak gerekiyor. Bu arada Müslümanların dinî hassasiyetlerini kullanmak isteyen dinsiz münafık cereyanlara da dikkat etmemiz lâzım. Diyaloga, “din elden gidecek, vatan bölünecek” korkusuyla mesafeli duranlara, seksen seneden beri ülkemizde Müslümanlara baskı yapanların destek çıkmaları çok manidardır. İki dinin ittifak etmesinden endişelenen dahilî dinsizlik cereyanının bugünlerde ileri sürdüğü “misyonerlik” meselesi de ilginçtir. Türkiye’de 120 bin kilisenin varlığını ve sokaktaki insanımızın Hıristiyanlaştığını iddia edenleri Avrupa’ya davet etmek gerekiyor. İslâmiyet karşıtı mihrakların çıkardıkları gürültülere bir de buradan kulak vermeleri memleketin hayrına olur.

Zamanımızdaki diyalogun en belirgin özelliği, kaos, çatışma, bozulma ve çürümeye sürüklenen insanlığı “hak semavî dinlerin” yardımıyla global felâketlerden kurtarma gayretini ihtiva etmesidir. Kanaatimizce ikinci dünya savaşından sonra başlayan bu gayretler geçmiş yıllarda filizlenmiş ve bugünlerde nihalleşerek devam ediyor. Bu meyvedar zemini ve bu güzel nihalleri tahribe yönelenlerin yine nifak yolunu seçmeleri bizi şaşırtmamalıdır. Hz. Âdem’den (as) Kıyamete kadar gelen-gelecek fitnelerin en büyüğü olarak tanımlanan, inanç olarak tüm semavî dinlerde haber verilen “tahripkâr dinsizlik cereyanı”nı cehaletlerinden görmezlikten gelenleri kınamıyoruz. Geleneksel bakışla zamanı doğru okuyamayıp dünyanın canını burnuna getiren maddî manevî felaketleri görmeyenlere anlatmaya devam edeceğiz. Geleneksel Avrupa ve Hıristiyanlık düşmanlığının yalnızca “semavî din düşmanlarına” yarayacağını izah edeceğiz.

Ayrıca bu diyalogun Avrupa’da otuz milyona yakın Müslümana rahat ortamlarda dinlerini yaşama imkânı sağladığına da inanıyoruz. Kimliğimizi gizlemeksizin, sahip olduğumuz değerleri çocuklarımıza aktaracak şekilde ve hayatın tüm alanlarında dinî sembollerimizle yaşamaya çalıştığımız cemiyetin Hıristiyan olduğunu elbette unutmuyorsunuzdur. Dinî gün ve bayramlarımıza iştirak eden milyonlarca Hıristiyanın bize olan desteklerinin arkasında elbette fitrî güzellikler var. Bu güzel tablonun yanında “diyalog karşıtı” olarak tarif edebileceğimiz, Türkiye’de İslâm ve Avrupa’da semavî din düşmanlarının çıkardıkları sıkıntıları gösteren tablolar da var. Fakat onların gerek Türkiye ve gerekse Avrupa’da giriştikleri provakasyonlar bizi paniğe sevketmemeli...